

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਐਸ. ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ-ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਟ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਆਦਿ., - ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ 10-ਡੀ/1955

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1908 ਦਾ V) -ਸੈਕਸ਼ਨ 9 - ਉਪਚਾਰ 1957
ਅਕਾਉਂਟ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ—ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਰੱਥ
—ਮਾਮਲੇ 22 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ —
ਭਾਰਤੀ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ (1882 ਦਾ II)—ਸੈਕਸ਼ਨ 3 —ਭਰੋਸਾ—ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ—ਭਰੋਸਾ
ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ—ਵਿਚਕਾਰ—ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ (1872 ਦਾ IX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 182—
ਏਜੰਸੀ—ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਤੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਉਪਾਅ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਰਸੀਦ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦਾ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਖਾਤਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਬਕਾਇਆ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਟੈਨੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।— ^ ਉਸ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ਆਮ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦਾ, ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੇ

ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਲੇਖਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਰੀਦਾਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਤਾਂ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਖਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ (ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ) ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਆਪਣਾ, ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ) ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਰ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਹੈ। ਖਾਤੇ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਾਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਖਾਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਟਰੱਸਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਇਰਾਦਾ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਇੱਕ ਕੰਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਪੀ.ਐੱਫ.

ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਅਵਾ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਬੰਧ ਹੈ ਪਰ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਫੰਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਟਰੱਸਟੀ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਨਿਯਮਿਤ ਵਰਤੋਂ ਹੈ, ਉਹ ਸਮਾਨ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ। ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਨ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜਾ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ *rede* ਇੱਕ ਖਾਤਾ *oHt*.

13 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਆਫ ਹੋਟੀ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਲ.ਕਪੂਰ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ। 1955, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਜੈਨ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 16 ਨਵੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ. ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਦਲੀ ਡਿਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਸ. ਨਬੂਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਉਪ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ. ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ੁੱਧ ਰਕਮ, ਆਰ.ਐਸ. ਨਬੂਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਸ਼ੁੱਧ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਪਾਰ. ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 6| ਫੀਸਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅਤੇ 93 ਫੀਸਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰ.ਐਸ. ਨਬੂਰਾਮ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ 90 ਫੀਸਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਲੀਲ 'ਤੇ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ R. S^Tfarth/ia ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ੁੱਧ ਰਕਮ ਆਰ.ਐਸ. ਨਬੂਰਾਮ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਜੇਕਰ ਸ਼ੁੱਧ ਰਕਮ ਆਰ.ਐਸ. ਨਬੂਰਾਮ ਦੁਆਰਾ "ike ਤੋਂ" ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ RS ਨਾਬੂਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਕੱਲੇ ਸਰਪਲੱਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪਲੇਨ ਟਿਫ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਪਲੱਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਦਾ 6^ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਦਈ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਖੰਡਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਚੰਦ ਨਰੂਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ ਪਰ ਜੇਕਰ ਲੇਖਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਲਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਉਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਖਰਚੇ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਮੁਦਈ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਕਮ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.—ਇਹ ਅਪੀਲ ਭੰਡਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 10, ਸੀ. ਜੇ. ਦਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਇਹ

ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਮਾਡਰਨ ਸੈਨੇਟਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਟਰੈਕਟਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਆਰਐਸ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਕੁਕਰੇਜ਼ਾ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਹਨ।

ਸਾਲ 1940 ਵਿਚ ਜਾਂ ਲਗਭਗ, ਆਰ.ਐਸ. ਨੱਥੂਰਾਮ (ਇੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਕਵੇਟਾ ਵਿਖੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਇਕ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। 4 ਦਸੰਬਰ 1940 ਨੂੰ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੈਨੇਟਰੀ, ਡਰੇਨੇਜ ਅਤੇ ਵਾਟਰ-ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ / ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ।
 ੨ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸ਼ੁੱਧ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ 62 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਦਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਮਹਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇ ਦੇ ਰੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ |

5. ਰਿਪੁਦਮਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ^{ਆਂ} - ਵਧੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ 30 ਸਤੰਬਰ 1944 ਨੂੰ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਸਾਲ 1946 ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਮੁਦਈ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੈਨੇਟਰੀ, ਡਰੇਨੇਜ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਸਾਦਾ ਝਗੜਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। -ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 62 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਸਾਲ 1946 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਵੇਟਾ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸੂਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 1000 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ। 1,100 ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੁਦਈ ਅਣਜਾਣ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁ. 9,000 ਤੋਂ, 30,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ 12 ਦਸੰਬਰ, 1940 ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੰਮ ਸਬਲੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ 30 ਸਤੰਬਰ, 1944 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਮੁਦਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮੰਗ f ਜਾਂ ਖਾਤਾ s ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ, 1947 ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਫਿਰਕੂ ਗੜਬੜ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਕਵੇਟਾ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

25 ਜੁਲਾਈ, 1950 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਰੁਧ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸ. ਰਿਪੁਦਮਨ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਆਰ.ਐਸ. ਨੱਥੂਰਾਮ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੋ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਨ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸਬ-ਆਦਿ ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ. ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; - ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਨਾ ਤਾਂ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਖਾਤੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਪਾਅ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਰਸੀਦ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਖਾਤਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਬਕਾਇਆ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਇੱਕ ਸਹਿ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ ਦੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ, ਆਮ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਕਵਰੇਜ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਭਾਰੀਦਾਰੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਪੈਸਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

6. ਰਿਪੁਦਮਨ [ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ- ਸਿੰਘ
ਮਿਲੀਗੁਮ ਅਤੇ ਅਣ-ਖਰਚੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ. ਖਾਤੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਤਾਂ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ (1), ਨਲਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਚੱਕਰਵਰਤੀ

ਬਨਾਮ ਲੇਖਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ। *ਗਦਾਧਰ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)*, *ਕਨ੍ਹਈਲਾਲ ਸੁਪਦੁਭਾਈ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਲਾਲ ਦੇਵਰਾਮ (3)*। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ) ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ • ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਗੁਪਤਤਾ ਹੈ ਅਨੁਬੰਧੀ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰ ਪੰਮਲ ਲੋਢਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ *ਓਮਰਾਓਮਲ ਲੋਢਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ (4)*। ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਖਾਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਲਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਬਨਾਮ *ਗਦਾਧਰ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2)* ਦੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਦੇ
ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ

(1) ਏਆਈਆਰ 1927 ਲਾਹ. 566

(2) ਏਆਈਆਰ 1929 ਕੈਲ. 418

(3) AIR 1947 Bom. 255

(4) ਏਆਈਆਰ 1953 ਕੈਲ. 244

5 ਰਿਪੁਦਮਨ ਪਾਲ ਅਤੇ ਏਸਟ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1882 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਸੀ.ਜੇ. , ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦਾ। ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ - ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਸੰਪੱਤੀ ਨਾਲ ਨਿਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸੰਪਾਦਨਯੋਗ ਕਰਤੱਵਾਂ ਲਈ ਸੰਪੱਤੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। . ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਟਰੱਸਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਇਰਾਦਾ। ਜੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮਾਲਕ ਜਹਾਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦਾ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਦਾਅਵਾ ਸੀ। ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਫੰਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਟਰੱਸਟੀ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਮਾਨ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ।

ਐਸ ਰਿਪੁਦਮਨ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਹੈ. , ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ^{ਆਦਿ} - ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਬਣਾਇਆ. ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਸਕਾਟ ਆਨ ਟਰੱਸਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 12.2)।

ਹੁਣ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 61% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਹਰ ਪਾਈ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 88 ਅਤੇ 94 (ਫਿਟਰੱਸਟ ਐਕਟ) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਬੰਧ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ 61 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਧੇ ਹੋਏ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦਾ।

ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ 1950 ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ 92 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ 7 ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਆਦਿ ਏਜੰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. J. ਮੁਦਈ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 6, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“ਅਸੀਂ ਉਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰ ਡੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੇ ਸੀ ਬਖਸ਼ੀ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ:-

- (1) ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਮ ਸਾਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ।
- (2) ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗੇ 6। (ਸਾਢੇ ਛੇ) ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ - ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸ਼ੁੱਧ ਰਕਮ 'ਤੇ।
- (3) ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ

(4) ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ ।

J.

- (5) ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਦਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਰਕਮ, ਭਾਵ, ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (6) ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਖੁਦਾਈ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (7) ਸਾਨੂੰ ਸੈਨੇਟਰੀ ਫਿਟਿੰਗਸ ਆਦਿ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੌਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕਲੀਅਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- '7) ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ WC ਉਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
- (8) ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੈਨੇਟਰੀ ਉਪ-ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੋ"।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 1 ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 6 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:-

“ਮੈਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉੱਪਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੋ"।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿਵਲ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਕੋਇਟਾ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੈਨੇਟਰੀ, ਡਰੇਨੇਜ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਆਦਿ-ਜਨਤਕ ਭੰਡਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ, ਸੀ ਜੋ ਵਰਕਸ ਵਿਭਾਗ * ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਆਰ ਮਾਊਂਟ ਦਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਿੱਲ ਦੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ 10 ਫੀਸਦੀ ਰਕਮ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ 6| ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਸੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਕੰਮ ਲਈ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸ਼ੁੱਧ ਰਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ । ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਪ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਧਾਰਨ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 6 ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਜੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਵਿਭਾਗ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਕਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਐੱਸ. ਰਿਪੁਦਮਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਨੂੰ⁶ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਕਮ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ | ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 6, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਦਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਬਿੱਲ ਦਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ

ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜੋ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਸਿਰਫ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਟਿਪੂਲੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਮੁਦਈ ਲਈ ਟਰੱਸਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਰਕਮ ਲਈ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਆਜ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਦਾਅਵਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਕਿ ਸ

ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਠੋਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਉਪ-ਠੋਕੇਦਾਰ ਦਾ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ^{ਬਨਾਮ} ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸੈਨੇਟਰੀ ਸਬ-ਸੀਟੀਸੀ ਠੋਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਭੰਡਾਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਸੀ. ਜੇ. ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਠੋਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਉਪ-ਠੋਕੇਦਾਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਚਨਚੇਤੀ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਤਾਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਫਿਊ ਸੀਰੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ - ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਹੀ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਸਨ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ - ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ।

ਐੱਸ. ਰਿਪੁਦਮਨ ਡਬਲਯੂ ਜਾਂ ਕੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਹੈ ਕਿ ^{ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ}, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ^{ਆਦਿ} ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਧਿਰ- ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ. J. ^{es ^^ e} ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲੇਖਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ 6 ਗ੍ਰਾਮ ਫੀਸਦ ਕੱਟ ਕੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਪ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਇੱਕ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਲਈ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 6, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਦਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੇਪੀਏ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁਪਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਉਕਤ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦ

ਉਪ-ਰਿਪੁਦਮਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ^^ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਭੁਗਤਾਨ

ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ।

ਸਰਕਾਰ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਆਦਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਉਪ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. J. ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਨਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਪਾਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦਾ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਾਂਗਾ।

22 ਨਵੰਬਰ 1957 ਈ.

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਸ ਆਰ ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ